

OCHRONA ŚRODOWISKA, STUDIA DRUGIEGO STOPNIA O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM

1. Dziedziny i dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty uczenia się

Dziedzina nauki	Dyscyplina naukowa	Udział %
Dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych	nauki biologiczne	75
Dziedzina nauk humanistycznych	filozofia	25

2. Opis efektów uczenia się, uwzględniający uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia określone w ustawie o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyki drugiego stopnia określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust.3 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Studia II stopnia umożliwiają nabycie rozszerzonej wiedzy przyrodniczej i humanistycznej z zakresu ochrony środowiska oraz pogłębionej wiedzy z zakresu wybranych zagadnień szczegółowych dotyczących różnych aspektów ochrony środowiska. Absolwent studiów II stopnia posiada rozszerzoną – w stosunku do studiów pierwszego stopnia – wiedzę z zakresu nauk filozoficznych

i nauk przyrodniczych oraz wybranych zagadnień z zakresu nauk o środowisku, nauk technicznych, nauk rolniczych lub leśnych, o planowaniu przestrzennym i metodyce badań środowiskowych, oraz wykazuje się biegłością w wybranej specjalności. Dysponuje wiedzą, umiejętnościami

i kompetencjami społecznymi pozwalającymi na samodzielne rozwiązywanie problemów z zakresu ochrony środowiska w ujęciu lokalnym, regionalnym, krajowym i globalnym – również w niestandardowych sytuacjach – a także umie wydawać opinie na podstawie uzyskanych informacji z zachowaniem zasad prawnych, ekonomicznych i etycznych. Potrafi porozumiewać się w sprawach ochrony środowiska zarówno ze specjalistami, jak i niespecjalistami, a także organizować pracę grupową i kierować pracą zespołów. Posiada także umiejętności umożliwiające podjęcie pracy w instytutach badawczych, instytucjach zintegrowanego zarządzania oraz ochrony środowiska, przemyśle, rolnictwie, administracji państwowej i samorządowej. Absolwent ma wpojone nawyki ustawicznego kształcenia i rozwoju zawodowego. Wyróżniający się absolwent powinien być przygotowany do podejmowania wyzwań naukowo-badawczych i podjęcia studiów doktoranckich. Wyjątkowość programu studiów polega przede wszystkim na ich przyrodniczo-humanistycznym charakterze, który jest wyrazem przekonania, że ochrona środowiska powinna uwzględniać nie tylko elementy przyrodniczo-techniczne, ale także humanistyczne,

w szczególności etyczne i filozoficzno-przyrodnicze. W związku z tym studenci kierunku mają możliwość całościowego podejścia do zagadnień związanych z ochroną środowiska, w której

czynnik ludzki wydaje się być kluczowy i trudny do przecenienia. Dodatkowymi atutami proponowanych studiów są: (1) możliwość realizacji zajęć przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela, zgodnie ze standardami kształcenia nauczycieli określonymi w przepisach powszechnie obowiązujących; (2) możliwość uczestniczenia w zajęciach w j. angielskim w ramach proponowanej oferty wykładów monograficznych; (3) zajęcia terenowe prowadzone w kilku miejscach we współpracy z innymi instytucjami; (4) małe grupy ćwiczeniowe, umożliwiające indywidualną pracę ze studentem; (5) możliwość uczestniczenia w dodatkowych szkoleniach (np. GIS; Audytor wewnętrzny systemu zarządzania środowiskowego); (6) możliwość włączenia się w badania naukowe prowadzone przez pracowników.

Symbol efektu uczenia się	Wiedza <i>absolwent zna i rozumie:</i>	odniesienie do efektów uczenia się na poziomie 7 PRK
OB2_W01	zna i rozumie w sposób pogłębiony wielorakie związki między komponentami środowiska	P7U_W
OB2_W02	zna i rozumie zaawansowane metody badawcze z wybranych dziedzin przyrodniczych i humanistycznych	P7U_W
OB2_W03	zna i rozumie w stopniu zaawansowanym metody i narzędzia zarządzania środowiskiem	P7U_W
OB2_W04	zna i rozumie mechanizmy i procedury administracyjno-finansowe w ochronie środowiska	P7U_W P7S_WG
OB2_W05	zna i rozumie metody i narzędzia statystyczne w zakresie stawiania hipotez, analizy wniosków i wnioskowania	P7U_W P7S_WG
OB2_W06	zna i rozumie w sposób pogłębiony skutki ingerencji człowieka w środowisko przyrodnicze oraz przyczyny i skutki degradacji środowiska	P7S_WG P7S_WK
OB2_W07	zna i rozumie miejsce i znaczenie strategii i polityki ekologicznej w życiu społeczno-gospodarczym	P7S_WG P7S_WK
OB2_W08	zna i rozumie skutki środowiskowe w planach zagospodarowania przestrzennego	P7S_WK
OB2_W09	zna i rozumie mechanizmy, zasady i wartości dotyczące zrównoważonego rozwoju	P7S_WG P7S_WK
OB2_W10	zna i rozumie w sposób pogłębiony skutki i uwarunkowania antropopresji	P7S_WK
OB2_W11	zna i rozumie metodologię przygotowania pracy naukowej	P7S_WG

OB2_W12	zna i rozumie specjalistyczne terminy w języku obcym w zakresie ochrony środowiska	P7U_W
Symbol efektu uczenia się	Umiejętności <i>absolwent potrafi:</i>	odniesienie do efektów uczenia się na poziomie 7PRK
OB2_U01	potrafi wykonywać i opisywać zadania badawcze indywidualnie i zespołowo	P7U_U P7S_UK P7S_UO
OB2_U02	potrafi dobierać właściwą metodologię do rozwiązania problemu badawczego lub praktycznego	P7U_U P7S_UW P7S_UU
OB2_U03	potrafi stosować zasady warsztatu pracy naukowej lub projektowej, samodzielnie i w zespole	P7S_UW P7S_UO P7S_UU
OB2_U04	potrafi posługiwać się specjalistyczną terminologią w zakresie ochrony środowiska w języku polskim i w języku obcym	P7U_U P7S_UW
OB2_U05	potrafi sporządzać raporty oraz wytyczne do ekspertyz na podstawie zebranych danych	P7S_UW P7S_UK
OB2_U06	potrafi dostrzegać i analizować społeczne i filozoficzne konteksty zjawisk przyrodniczych	P7U_U P7S_UW
OB2_U07	potrafi przewidywać, analizować i oceniać skutki środowiskowe w planach zagospodarowania przestrzennego	P7S_UW
OB2_U08	potrafi przygotowywać wystąpienia i prezentacje z wykorzystaniem różnych środków komunikacji werbalnej i wizualnej	P7S_UW P7S_UK P7S_UO P7S_UU
OB2_U09	potrafi planować i wykorzystywać odpowiednie metody i techniki do rozwiązywania danego problemu w ochronie środowiska	P7U_U P7S_UW

OB2_U10	potrafi tworzyć krytyczne opracowania w zakresie ochrony środowiska oraz stosować poprawną analizę dokumentacji	P7S_UW
OB2_U11	potrafi identyfikować słabe i mocne strony standardowych działań podejmowanych dla rozwiązania zaistniałych problemów środowiskowych	P7S_UW
OB2_U12	potrafi uzyskiwać aktualne i sprawdzone informacje o stanie środowiska oraz wnikliwie i krytycznie oceniać informacje o środowisku	P7U_U P7S_UW P7S_UU
OB2_U13	potrafi posługiwać się metodologią przygotowania i pisanie pracy naukowej	P7S_UW P7S_UK P7S_UU
OB2_U14	potrafi wykorzystywać umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, a w szczególności: posiada pogłębioną umiejętność porozumiewania się z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w swojej dziedzinie oraz popularyzowania wiedzy w tej dziedzinie wśród niespecjalistów; posiada pogłębioną umiejętność pisania tekstów przydatnych w pracy akademickiej, przedstawiając swój pogląd w zakresie studiowanej dziedziny nauki oraz podając argumenty za i przeciw; potrafi poprowadzić i podsumować dyskusję; potrafi samodzielnie przygotować i wygłosić prezentację ustną motywując uczestników do aktywności i ustosunkowując się do wyrażanych opinii; potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób	P7S_UK P7S_UO P7S_UU

Symbol efektu uczenia się

Kompetencje społeczne

absolwent jest gotów do:

odniesienie do efektów uczenia się na poziomie 7 PRK

OB2_K01	jest gotów do dalszej i ustawicznej edukacji środowiskowej i zdrowotnej	P7S_KK P7S_KR
OB2_K02	jest gotów do poszerzania i doskonalenia swoich umiejętności zawodowych	P7U_K P7S_KR
OB2_K03	jest gotów do podjęcia pracy zawodowej związanej z ochroną środowiska	P7S_KK P7S_KO

OB2_K04	jest gotów do koordynowania i zarządzania pracą zespołu	P7S_KO P7S_KR
OB2_K05	jest gotów do uwzględniania społecznych, gospodarczych, ekonomicznych i politycznych uwarunkowań w ochronie środowiska w duchu zasady zrównoważonego rozwoju	P7U_K
OB2_K06	jest gotów do rozwijania świadomości potrzeby bezpieczeństwa ekologicznego	P7S_KO
OB2_K07	jest gotów do dostrzegania słabych i mocnych stron swoich umiejętności, postaw i działań	P7S_KK P7S_KR
OB2_K08	jest gotów do dbania o rzetelność i wiarygodność swoje pracy	P7U_K P7S_KO P7S_KR
OB2_K09	jest gotów do ustawicznego pogłębiania swoich umiejętności językowych oraz samodzielnego wykorzystywania w tym celu dostępnych mu źródeł	P7S_KK

3. Program studiów

Ogólne informacje o programie	
Klasyfikacja ISCED	0521
Liczba semestrów	4
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister
łącznie liczba godzin zajęć konieczna do ukończenia studiów	1200 – program polskojęzyczny 810 – program anglojęzyczny na profilu SuSt
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów	120
Liczba punktów ECTS w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	60
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauki języków obcych	8

Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć do wyboru	77 – program polskojęzyczny 120 - program anglojęzyczny na profilu SuSt
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych	0
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach nauk społecznych (nie mniejszą niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne)	5
Wymogi związane z ukończeniem studiów	praca dyplomowa oraz egzamin dyplomowy
Opis realizacji programu studiów wraz z wymiarem i formą odbywania praktyk zawodowych	
<p>Studia II stopnia dają możliwość poszerzenia wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z zakresu ochrony środowiska, w ramach realizacji jednego z trzech profili: 1) "Polityka zgodności w zarządzaniu środowiskiem"; 2) "Monitoring środowiskowy"; 3) "Sustainability Studies" (SuSt – program w j. angielskim). Studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania dzięki wyborowi jednego z profili, w skład których wchodzi zajęcia obowiązkowe dostosowane do nich tematycznie. Oprócz tego wszyscy studenci realizują przedmioty dotyczące humanistycznego kontekstu ochrony środowiska, przyrodniczego kontekstu ochrony środowiska, przedmioty ogólnouczelniane z dziedziny nauk społecznych, wykłady monograficzne oraz translatoria. Treści kształcenia na II stopniu studiów są zróżnicowane w zależności od wybranego profilu i obejmują: (1) dla profilu "Polityka zgodności w zarządzaniu środowiskiem" zagadnienia szczegółowe z obszaru prawa ochrony środowiska, systemów zarządzania środowiskiem i planowania przestrzennego; (2) dla profilu "Monitoring środowiskowy" – zagadnienia szczegółowe z zakresu monitorowania i oceny stanu środowiska naturalnego oraz biotechnologii. Wspólnymi elementami dla obu profili są wykłady monograficzne i translatoria językowe oraz przedmioty ogólnouczelniane. W przypadku profilu realizowanego w całości w j. angielskim – "Sustainability Studies" – zajęcia zgrupowane są w dwóch podstawowych modułach: "Scientific aspects of sustainability" oraz "Philosophical aspects of sustainability", a ponadto w grupie wykładów monograficznych. Ich najważniejsze treści obejmują zagadnienia dotyczące: gospodarki środowiskowej, ekologii, bio-archeologii, prawa ochrony środowiska, etyki środowiskowej i bioetyki ujmowanych w kontekście idei zrównoważonego rozwoju. Najważniejsze i najczęściej wykorzystywane metody kształcenia w procesie dydaktycznym na II stopniu studiów to: wykład informacyjny, wykład problemowy, prezentacja multimedialna, ćwiczenie odbywane w terenie, studium przypadku, lektura i analiza tekstu, dyskusja tematyczna, projekt. Część zajęć odbywa się przy użyciu platformy e-learningowej, jako narzędzia wspomagającego proces dydaktyczny. Dodatkowym elementem programu studiów pogłębiającym uzyskane efekty uczenia się mogą być także nieobowiązkowe praktyki zawodowe w wymiarze 120 godzin, w formie: stażu, wolontariatu, pracy zawodowej w różnym wymiarze i formie zatrudnienia. Informacje dotyczące zasad i form odbywania praktyk regulują: Regulamin Praktyk Studenckich UKSW.</p>	

4. Zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia oraz sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia

grupa zajęć obligatoryjnych - profile: POLITYKA ZGODNOŚCI W ZARZĄDZANIU ŚRODOWISKIEM (PZZŚ); MONITORING ŚRODOWISKOWY (MŚ)

lp	rok studiów	semestr	Nazwa grupy zajęć	język wykładowy przedmiotu	rodzaj zajęć dydaktycznych	symbole efektów uczenia się dla kierunku (wiedza)	symbole efektów uczenia się dla kierunku (umiejętności)	symbole efektów uczenia się dla kierunku (kompetencje)	forma zaliczenia	liczba godzin	punkty ECTS
1	I	1-2	Humanistyczny kontekst ochrony środowiska	polski	wykład/ćwiczenia	OB2_W02 OB2_W06 OB2_W09	OB2_U06 OB2_U09	OB2_K05 OB2_K06	egzamin/zaliczenie na ocenę	90	6
2	I	1-2	Przyrodniczy kontekst ochrony środowiska	polski	wykład/ćwiczenia	OB2_W01 OB2_W02 OB2_W05 OB2_W12	OB2_U02 OB2_U04 OB2_U12	OB2_K02 OB2_K03	egzamin/zaliczenie na ocenę	180	18
3	II	3-4	Humanistyczne aspekty ochrony środowiska	polski	wykład/ćwiczenia	OB2_W06 OB2_W07 OB2_W09	OB2_U01 OB2_U06 OB2_U09	OB2_K01 OB2_K06	egzamin/zaliczenie na ocenę	120	8
4	II	3-4	Przyrodnicze aspekty ochrony środowiska	polski	wykład/ćwiczenia	OB2_W01 OB2_W05 OB2_W10 OB2_W12	OB2_U01 OB2_U09 OB2_U13	OB2_K02 OB2_K03	egzamin/zaliczenie na ocenę	150	15
suma										540	47

grupa zajęć do wyboru: - profile: POLITYKA ZGODNOŚCI W ZARZĄDZANIU ŚRODOWISKIEM (PZZŚ); MONITORING ŚRODOWISKOWY (MŚ)

lp	rok studiów	semestr	Nazwa grupy zajęć	język wykładowy przedmiotu	rodzaj zajęć dydaktycznych	symbole efektów uczenia się dla kierunku (wiedza)	symbole efektów uczenia się dla kierunku (umiejętności)	symbole efektów uczenia się dla kierunku (kompetencje)	forma zaliczenia	liczba godzin	punkty ECTS
1	I	1-2	Wykłady monograficzne z nauk biologicznych	polski/obcy	wykład	OB2_W02 OB2_W03 OB2_W04 OB2_W08 OB2_W09 OB2_W12	OB2_U04 OB2_U07 OB2_U09 OB2_U11 OB2_U14	OB2_K01 OB2_K05 OB2_K06 OB2_K09	egzamin	30	4
2	I	1-2	Wykłady monograficzne z filozofii	polski/obcy	wykład	OB2_W02 OB2_W03 OB2_W04 OB2_W08 OB2_W09 OB2_W12	OB2_U04 OB2_U07 OB2_U09 OB2_U11 OB2_U14	OB2_K01 OB2_K05 OB2_K06 OB2_K09	egzamin	30	4
3	I	2	Seminarium magisterskie	polski	ćwiczenia	OB2_W02 OB2_W11	OB2_U03 OB2_U04 OB2_U08 OB2_U13	OB2_K07 OB2_K08 OB2_K09	zaliczenie na ocenę	30	2
4	II	3-4	Wykłady monograficzne w języku obcym z nauk biologicznych	obcy	wykład	OB2_W02 OB2_W03 OB2_W04 OB2_W08 OB2_W09	OB2_U04 OB2_U07 OB2_U09 OB2_U11 OB2_U14	OB2_K01 OB2_K05 OB2_K06 OB2_K09	egzamin	30	4

						OB2_W12						
5	II	3-4	Wykłady monograficzne w języku obcym z filozofii	obcy	wykład	OB2_W02 OB2_W03 OB2_W04 OB2_W08 OB2_W09 OB2_W12	OB2_U04 OB2_U07 OB2_U09 OB2_U11 OB2_U14	OB2_K01 OB2_K05 OB2_K06 OB2_K09	egzamin	30	4	
6	II	3	Seminarium magisterskie	polski	ćwiczenia	OB2_W02 OB2_W11	OB2_U03 OB2_U04 OB2_U08 OB2_U13	OB2_K07 OB2_K08 OB2_K09	zaliczenie na ocenę	30	2	
7	II	4	Seminarium magisterskie	polski	ćwiczenia	OB2_W02 OB2_W11	OB2_U03 OB2_U04 OB2_U08 OB2_U13	OB2_K07 OB2_K08 OB2_K09	zaliczenie na ocenę	30	14	
8	I-II	1-4	Translatorium z języka nowożytnego	obcy	ćwiczenia	OB2_W12	OB2_U04 OB2_U14	OB2_K09	zaliczenie na ocenę	60	6	
9	I-II	1-4	Zajęcia ogólnouczelniane z dziedziny nauk społecznych	polski/obcy	wykład/ćwiczenia			OB2_K05	egzamin/zaliczenie na ocenę	30	3	
10	I	1	Język polski akademicki dla cudzoziemców	polski	konwersatorium		OB2_U04 OB2_U14	OB2_K09	zaliczenie na ocenę	30	3	
11	I	2	Język polski akademicki dla cudzoziemców	polski	konwersatorium		OB2_U04 OB2_U14	OB2_K09	zaliczenie na ocenę	30	3	

12	II	3-4	Praktyki zawodowe*	polski/obcy	ćwiczenia	OB2_W04	OB2_U02 OB2_U03 OB2_U05 OB2_U09	OB2_K02 OB2_K03 OB2_K04 OB2_K07 OB2_K08	zaliczenie	120	4
suma										300	43

Dodatkowa informacja na temat realizacji zajęć do wyboru: Wyszczególnione zajęcia powinny zostać zaliczone poprzez ich wybór z odpowiednich grup zajęć.

*Praktyki zawodowe nie są wymagane do ukończenia studiów, gdyż efekty uczenia się przypisane tej formie zajęć student realizuje na innych przedmiotach.

grupa 1 - profil: POLITYKA ZGODNOŚCI W ZARZĄDZANIU ŚRODOWISKIEM (PZZŚ)

lp	rok studiów	semestr	Nazwa grupy zajęć	język wykładowy przedmiotu	rodzaj zajęć dydaktycznych	symbole efektów uczenia się dla kierunku (wiedza)	symbole efektów uczenia się dla kierunku (umiejętności)	symbole efektów uczenia się dla kierunku (kompetencje)	forma zaliczenia	liczba godzin	punkty ECTS
1	I	1-2	Prawne aspekty ochrony środowiska	polski	wykład/ćwiczenia	OB2_W04	OB2_U05 OB2_U10 OB2_U12	OB2_K03	egzamin/zaliczenie na ocenę	60	6
2	I	1-2	Edukacja środowiskowa	polski	wykład/ćwiczenia	OB2_W06	OB2_U01 OB2_U08	OB2_K01	egzamin/zaliczenie na ocenę	60	6
3	I	1-2	Zarządzanie środowiskiem	polski	wykład/ćwiczenia	OB2_W03 OB2_W07 OB2_W08 OB2_W09	OB2_U01 OB2_U05 OB2_U09	OB2_K02 OB2_K04 OB2_K05	egzamin/zaliczenie na ocenę	60	6
4	II	3-4	Prawne aspekty ochrony środowiska	polski	wykład/ćwiczenia	OB2_W04	OB2_U05 OB2_U10 OB2_U12	OB2_K03	egzamin/zaliczenie na ocenę	90	6

5	II	3-4	Zarządzanie środowiskiem	polski	wykład/ćwiczenia	OB2_W03 OB2_W07 OB2_W08 OB2_W09	OB2_U01 OB2_U05 OB2_U09	OB2_K02 OB2_K04 OB2_K05	egzamin/zaliczenie na ocenę	90	6
suma										360	30

Dodatkowa informacja na temat realizacji zajęć w grupie 1: Wyszczególnione zajęcia powinny zostać zaliczone poprzez ich wybór z odpowiednich grup zajęć.

grupa 2 - profil: MONITORING ŚRODOWISKOWY (MŚ)

lp	rok studiów	semestr	Nazwa grupy zajęć	język wykładowy przedmiotu	rodzaj zajęć dydaktycznych	symbole efektów uczenia się dla kierunku (wiedza)	symbole efektów uczenia się dla kierunku (umiejętności)	symbole efektów uczenia się dla kierunku (kompetencje)	forma zaliczenia	liczba godzin	punkty ECTS
1	I	1-2	Technologiczne aspekty ochrony środowiska	polski	wykład/ćwiczenia	OB2_W01 OB2_W02	OB2_U04 OB2_U09 OB2_U11	OB2_K01	egzamin/zaliczenie na ocenę	60	6
2	I	1-2	Fizykochemiczne i biochemiczne aspekty ochrony środowiska	polski	wykład/ćwiczenia	OB2_W01 OB2_W06	OB2_U04 OB2_U09 OB2_U12	OB2_K02 OB2_K03	egzamin/zaliczenie na ocenę	60	6
3	I	1-2	Biomonitoring	polski	wykład/ćwiczenia	OB2_W01 OB2_W09 OB2_W10	OB2_U01 OB2_U05 OB2_U09 OB2_U12	OB2_K03 OB2_K08	egzamin/zaliczenie na ocenę	60	6
4	II	3-4	Technologiczne aspekty ochrony środowiska	polski	wykład/ćwiczenia	OB2_W01 OB2_W02	OB2_U04 OB2_U09 OB2_U11	OB2_K01	egzamin/zaliczenie na ocenę	90	6

5	II	3-4	Fizykochemiczne i biochemiczna aspekty ochrony środowiska	polski	wykład/ćwiczenia	OB2_W01 OB2_W06	OB2_U04 OB2_U09 OB2_U12	OB2_K02 OB2_K03	egzamin/zaliczenie na ocenę	90	6
suma										360	30

Dodatkowa informacja na temat realizacji zajęć w grupie 2: Wyszczególnione zajęcia powinny zostać zaliczone poprzez ich wybór z odpowiednich grup zajęć.

grupa 3 (zajęcia w języku angielskim/courses in English) - profil: SUSTAINABILITY STUDIES (SuSt)

lp	rok studiów/ year of study	Semestr semester	Nazwa grupy zajęć Name of courses	język wykładowy przedmiotu language	rodzaj zajęć dydaktycznych type of didactic classes	symbole efektów uczenia się dla kierunku (wiedza)	symbole efektów uczenia się dla kierunku (umiejętności)	symbole efektów uczenia się dla kierunku (kompetencje)	forma zaliczenia form of passing	liczba godzin classes hours	punkty ECTS credits
1	I	1-2	Philosophical aspects of sustainability	English	lecture/classes	OB2_W02 OB2_W06 OB2_W09 OB2_W10	OB2_U06 OB2_U07 OB2_U09	OB2_K05 OB2_K06	exam/graded pass	120	16
2	I	1-2	Scientific aspects of sustainability	English	lecture/classes	OB2_W01 OB2_W02 OB2_W07 OB2_W12	OB2_U02 OB2_U04 OB2_U10 OB2_U12	OB2_K02 OB2_K03	exam/graded pass	180	24
3	I	1-2	Monographic lectures	English	lecture	OB2_W02 OB2_W03 OB2_W04 OB2_W05 OB2_W08 OB2_W09	OB2_U04 OB2_U09 OB2_U11 OB2_U14	OB2_K01 OB2_K05 OB2_K09	exam	120	16

						OB2_W12						
4	I	2	MA seminar	English	classes	OB2_W02 OB2_W11	OB2_U01 OB2_U03 OB2_U04 OB2_U05 OB2_U08 OB2_U13 OB2_U14	OB2_K07 OB2_K04 OB2_K08 OB2_K09	graded pass	30	3	
5	II	3-4	Philosophical aspects of sustainability	English	lecture/classes	OB2_W02 OB2_W06 OB2_W09 OB2_W10	OB2_U06 OB2_U07 OB2_U09	OB2_K05 OB2_K06	exam/graded pass	90	9	
6	II	3-4	Scientific aspects of sustainability	English	lecture/classes	OB2_W01 OB2_W02 OB2_W07 OB2_W12	OB2_U02 OB2_U04 OB2_U10 OB2_U12	OB2_K02 OB2_K03	exam/graded pass	90	18	
7	II	3-4	Monographic lectures	English	lecture	OB2_W02 OB2_W03 OB2_W04 OB2_W05 OB2_W08 OB2_W09 OB2_W12	OB2_U04 OB2_U09 OB2_U11 OB2_U14	OB2_K01 OB2_K05 OB2_K09	exam	90	12	
8	II	3	MA seminar	English	tutorial	OB2_W02 OB2_W11	OB2_U01 OB2_U03 OB2_U04 OB2_U05 OB2_U08	OB2_K07 OB2_K04 OB2_K08 OB2_K09	graded pass	30	3	

							OB2_U13 OB2_U14				
9	II	4	MA seminar	English	tutorial	OB2_W02 OB2_W11	OB2_U01 OB2_U03 OB2_U04 OB2_U05 OB2_U08 OB2_U13 OB2_U14	OB2_K07 OB2_K04 OB2_K08 OB2_K09	graded pass	30	16
11	I-II	1-4	University-wide subjects in the field of social science	English	lecture			OB2_K05	graded pass	30	3
									suma	810	120
<p><i>Dodatkowa informacja na temat realizacji zajęć w grupie 3: Wyszczególnione zajęcia powinny zostać zaliczone poprzez ich wybór z odpowiednich grup zajęć. (Additional information on the implementation of classes in group 3: The specific classes should be completed by selecting them from the appropriate class groups.)</i></p>											

Program praktyk na kierunku Ochrona Środowiska

I. Postanowienia ogólne

§ 1

1. Praktyki zawodowe stanowią element programu studiów na studiach II stopnia na kierunku Ochrona Środowiska.
2. Praktyki mają na celu poszerzenie i zastosowanie w praktyce zawodowej wiedzy zdobywanej w trakcie studiów, rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych zgodnie w efektami uczenia się przyjętymi dla kierunku Ochrona Środowiska. Ich celem jest również kształtowanie umiejętności zawodowych właściwych dla miejsca odbywania praktyk.
3. Student podlega przepisom regulaminowym uczelni i jednocześnie ma obowiązek podporządkowania się przepisom organizacyjno-porządkowym zakładu pracy, na tych samych zasadach co pracownicy. Jest też świadomy konsekwencji wynikających z ich nieprzestrzegania.

II. Organizacja i przebieg praktyk

§ 2

Zgodnie z programem studiów praktyki studentów Ochrony Środowiska na II stopniu studiów trwają nie krócej niż 120 godzin. Odbywają się one po II semestrze w formie praktyk wakacyjnych lub śródrocznych na ostatnim roku studiów, co uzależnione jest od miejsca odbywania praktyk. Liczba punktów ECTS (dodatkowych) wynosi 4.

§ 3

1. Praktyka może odbywać się min. w instytutach naukowo-badawczych, laboratoriach badawczych, przedsiębiorstwach i fundacjach zajmujących się ochroną środowiska, w urzędach administracji samorządowej i państwowej (ministerstwa, starostwa powiatowe, urzędy miejskie, urzędy marszałkowskie, urzędy wojewódzkie), oraz firmach konsultingowych i prowadzących audyty środowiskowe, przy czym charakter odbywanych praktyk powinien być zgodny z profilem kierunku studiów.
2. Studenci mogą skorzystać z oferty praktyk przedstawionej przez Biuro Karier UKSW.
3. Studenci mogą odbywać praktyki również w wybranych przez siebie instytucjach, przy czym muszą one być zgodne z profilem kierunku studiów i w wymiarze liczby godzin przewidzianych w programie studiów. W tym przypadku wymagana jest uprzednia zgoda Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk.
4. Praktyka może się odbywać w ramach realizowanych programów Unii Europejskiej oraz różnego typu wymian zagranicznych skierowanych do studentów .

5. Praktyka może również być realizowana w ramach zorganizowanej przez uczelnię działalności na rzecz Uniwersytetu i poza nim, pozwalającej osiągnąć cele praktyki zgodnie z profilem kierunku studiów, m.in.:

- realizacja projektów w ramach działalności kół naukowych,
- udział w realizacji prac naukowo-badawczych,
- udział w zleconych Uniwersytetowi projektach, np. wdrożeniowych,
- organizacja imprez edukacyjnych, w tym spotkań z młodzieżą szkół średnich,
- udział w akcjach promujących Uniwersytet,
- organizacja życia kulturalnego i naukowego Uniwersytetu.

6. Dokumenty uprawniające do odbycia praktyk wystawiane są przez Biuro Karier.

§ 4

Praktyka jest zaliczana na podstawie dokumentów wskazanych w Regulaminie praktyk studenckich w UKSW - wypełnionego dzienniczka praktyk z opisem przebiegu pracy oraz karty praktykanta, zatwierdzonych przez instytucję przyjmującą studenta.

III. Szczegółowe cele i efekty praktyk

§ 5

1. Program praktyk stanowi uzupełnienie procesu kształcenia studentów w zakresie zdobywanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
2. Student powinien mieć możliwość zweryfikowania swojej wiedzy i umiejętności uzyskanych w toku studiów przez aktywne uczestnictwo w pracy instytucji przyjmującej.
3. Zdobycie i pogłębienie bezpośredniego doświadczenia zawodowego poprzez obserwację i zajęcia praktyczne.

§ 6

Studenckie praktyki mają w szczególności na celu:

- a) poszerzenie wiedzy zdobywanej toku studiów i rozwijanie umiejętności jej wykorzystania, łączenie wiedzy teoretycznej z umiejętnościami praktycznymi,
- b) zapoznanie studenta ze specyfiką środowiska zawodowego, kształtowanie umiejętności zawodowych związanych z miejscem odbywania praktyki,
- c) poznanie struktury organizacyjnej i funkcjonowania instytucji przyjmującej praktykanta,
- d) zapoznanie z obowiązującymi w instytucji zasadami organizacji pracy, zarządzeniami, regulaminami (w tym zasadami BHP, p. póź.), podziałem kompetencji, procedurami, planowaniem pracy, kontrolą,
- e) obserwacją pracy poszczególnych komórek w strukturze instytucji przyjmującej i samodzielnej realizacji powierzonych zadań,

f) doskonalenie umiejętności organizacji pracy własnej, pracy zespołowej, komunikowania się z członkami zespołu, współpracowników, efektywnego wykorzystania czasu pracy, odpowiedzialności za powierzone zadania i podejmowane decyzje.

§ 6

1. Efekty uczenia się przypisane praktykom na II stopniu na kierunku Ochrona Środowiska:

- a) OB2_W04 – zna i rozumie mechanizmy i procedury administracyjno-finansowe w ochronie środowiska
- b) OB2_U02- potrafi dobierać właściwą metodologię do rozwiązania problemu badawczego lub praktycznego;
- c) OB2_U03 – potrafi stosować zasady warsztatu pracy naukowej lub projektowej, samodzielnie i w zespole;
- d) OB2_U05 – potrafi sporządzać raporty oraz wytyczne do ekspertyz na podstawie zebranych danych;
- e) OB2_U09 – potrafi planować i wykorzystywać odpowiednie metody i techniki do rozwiązywania danego problemu w ochronie środowiska;
- f) OB2_K02 – jest gotów do poszerzania i doskonalenia swoich umiejętności zawodowych;
- g) OB2_K03 – jest gotów do podjęcia pracy zawodowej związanej z ochroną środowiska;
- h) OB2_K04 – jest gotów do koordynowania i zarządzania pracą zespołu;
- i) OB2_K07 – jest gotów do dostrzegania słabych i mocnych stron swoich umiejętności, postaw i działań,
- j) OB2_K08 – jest gotów do dbania o rzetelność i wiarygodność swojej pracy.

2. Weryfikacja osiągniętych efektów odbywa się na podstawie oceny osoby nadzorującej studenta praktykanta w instytucji przyjmującej.